

Sygnatura akt XI GC 272/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 22 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Jakub Idziorek

Protokolant: Karolina Mateja

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa P. P.

przeciwko S. W.

- o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda P. P. na rzecz pozwanego S. W. kwotę 2417,00 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście zł) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje zwrócić powodowi od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 1401,35 zł (tysiąc czterysta jeden złotych trzydzieści pięć groszy) tytułem nadpłaconych kosztów sądowych.

XI GC 272/15

UZASADNIENIE

Powód P. P. złożył w dniu 07.04.2014 roku pozew przeciwko S. W., w którym wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 20 tys. złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 09.10.2013 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w kosztów pełnomocnika procesowego. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 12.09.2013 roku w S. strony zawarły umowę o dzieło, której przedmiotem było wykonanie elewacji zewnętrznej budynku jednorodzinnego T. I. w K. przy ul. (...). W zakres robót wchodziło ocieplenie budynku wełna na klej i kołki oraz o obróbka elewacji siatką oraz położenie tynku, a nadto wykończenie wskazanych fragmentów cegłą klinkierową. Początek prac zaplanowano na 08.10.2013 roku. Wstępnie strony ustaliły wynagrodzenie na 45 zł za wykonanie 1 m2 ocieplenia, z pokryciem siatką i tynkiem oraz 50 zł za wykonanie 1 m2 z płytki klinkierowej. Zdaniem powoda pracownicy pozwanego wykonali swoje zadanie niestarannie. Krzywo została położona wełna, powstały liczne mostki termiczne, klinkier został położony nierówno. Pracownicy pozwanego uszkodzili kafle i kostkę brukową. W trakcie prac została również zniszczona brama garażowa. W ocenie powoda w chwili obecnej do naprawy jest około 100 m2 klinkieru. W dalszej kolejności powód wskazał, że po wstrzymaniu prac z pozwanym dopracował warunki ugody dotyczącej rozliczenia za nieprawidłowo wykonane prace, którą pozwany przyjął i zaakceptował. Zdaniem powoda strony zawarły umowę ugody. Jednakowoż w dalszym piśmie procesowym powód przez swojego pełnomocnika wskazał, że roszczenia dochodzić na każdej z możliwych podstaw - zarówno umownej, jaki pozaumownej.

W dniu 23.10.2014 roku w referendarz sądowy w tutejszym Sądzie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, od którego pozwany skutecznie wniósł sprzeciw.

W sprzeciwie wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, kosztu zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Podkreślił, że strony nie zawarł żadnej umowy ugody. W dalszej części pozwany zakwestionował również fakt istnienia wskazanych w pozwie wad.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 12.09.2013 roku powód jako zleceniodawca zawarł z pozwanym jako wykonawcą umowę na wykonanie elewacji zewnętrznej budynku. Zgodnie z § 1 umowy wykonawca zobowiązał się, że wykonana elewację zewnętrzną budynku, ocieplenia konstrukcji budowlanej wełną skalną oraz jej obróbki tynkiem i klinkierem zewnętrznym u zleceniodawcy, zgodnie z jego wytycznymi w budynku jednorodzinnym T. I. w K. przy ulicy (...). Zgodnie z umową materiały powierzone były przez zleceniodawcę. Umownie również określono zakres prac to jest: ocieplenie budynku wełną na klej specjalistyczny i kołki, obróbkę elewacji siatką i tynkiem w kolorze oraz wykończenie wskazanych fragmentów cegłą klinkierową. Umownie określony został wstępny termin rozpoczęcia pracy 08.10.2013 roku. Pierwotnie ściana konstrukcyjna została projektowana z suporeksu a ocieplenie miało być wykonane ze styropianu klejonego do muru konstrukcyjnego. Powód wykonał ściany konstrukcyjne nie z supereksu, ale z pustaków porotherm. Ściana nie została przygotowana na montaż ocieplenia z wełny mineralnej, ponieważ na etapie wznoszenia ścian konstrukcyjnych nie wmontowano w spoiny między pustakami specjalnych szpilek, na które można byłoby zamontować wełnę mineralną. W dniu 22.11.2013 roku pozwany rozpoczął wykonywanie ocieplenia ścian zewnętrznych płytami z wełny mineralnej grubości 15 cm układanych na klej i mocowanych kółkami do ściany. Ten etap prac został wykonany przez pozwanego praktycznie bez uwag ze strony powoda, jak i kierownika budowy S. B.. Po wykonaniu ocieplenia pozwany przystąpił do przyklejania płytek klinkierowych na wełnę mineralną, pokrytą siatką zaciągniętą klejem. Płytki klinkierowe firmy (...) w kolorze ciemnografitowym zostały dostarczone przez powoda. Pozwany zwracał uwagę powodowi, że warunki do prowadzenia tych prac są nieodpowiednie, ponieważ temperatura zewnętrzna spadała poniżej +5 °C, dodatkowo pojawiały się opady deszczu. Mimo to powód w nalegał, aby pozwany wykonywał prace. Pierwotnie płytki klinkierowe miały być położone na powierzchni około 10 m². Powód rozszerzył ten zakres do około 100 m². Powód dostarczył nadto pozwanemu narożniki klinkierowe nieznacznie różniące się wymiarami od pozostałych płytek - były one około 3 mm szersze, co powodowało trudności zachowaniu linii pionowych i poziomych płytek. Ze względu na złe warunki atmosferyczne, to jest zbyt niską temperaturę i opady deszczu, niemal od razu zaczęły pojawiać się na położonych płytkach białe wykwity wypłukiwanej z kleju chemii. Metr kwadratowy płytki klinkierowej z klejem waży około 30 kg, zatem 100 m² spowodowało dodatkowe obciążenie ścian zewnętrznych wagą 3.000 kilogramów. Tak położone płytki klinkierowe działały i mimośrodowo, obciążając wełnę mineralną i mur konstrukcyjny, co w konsekwencji spowodowało obsuwanie się ocieplenia z wełny mineralnej. Obsuwanie się po ocieplenia spowodowało również odkształcenie się ściany zewnętrznej budynku, która nie była w tym układzie pionowa. Dodatkowo pozwany na zlecenie powoda wykonał docieplenie ościeży okien przyklejając tam styropian. Przy oknach wcześniej zamontowane byłych kasety z roletami. Tak wykonane docieplenie spowodowało kłopoty z otwieraniem rolet. Również po przyklejeniu płytek krwi klinkierowych wokół bramy garażowej w pewnym momencie pojawiły się kłopoty z otwieraniem tejże bramy, która zaczęła haczyć o elewację.

Pozwany otrzymał od powoda część wynagrodzenia za wykonane prace to jest kwotę 10 tys. złotych. Powód niezadowolony z przeprowadzonych prac związanych z montażem płytek klinkierowych, nie wypłacił pozostałej części wynagrodzenia – kwoty 7000 zł. Po zejściu pozwanego z placu budowy strony negocjowały warunki ugody. Pozwany prowadził negocjacje, ponieważ początkowo poczuwał się do winy w związku z pojawiającymi się wykwitami na płytkach klinkierowych. Jednakże prowadząc negocjacje z powodem jednocześnie zasięgał informacji od przedstawicieli handlowych firm budowlanych i na podstawie uzyskanych od nich informacji uznał, że pojawienie się wykwitu nie było jego winą. Z tych powodów nie doszło do zawarcia projektowanej przez pełnomocnika powoda ugody.

Dowód:

- umowa z 12 września 2013 roku k. 13-16,

- faktury k. 25-30,
- raport termowizyjny k. 33-66,
- korespondencja elektroniczna k. 17-23, 31-32,
- karty z kalendarza k. 24
- dziennik budowy k. 199-208
- zeznania Ł. R. (1) k. 138-140
- zeznania S. B. k. 189-190
- zeznania M. K. k. 190-192
- przesłuchanie powoda k. 192
- przesłuchanie pozwanego k. 140-142
- opinia biegłej T. W. k. 224-233, 252-256

Sąd zważył co następuje.

Powództwo okazało się nieuzasadnione. Sąd zakwalifikował w zawartej między stronami umowy jako umowy o roboty budowlane.

Zgodnie z treścią art. 627 kodeksu cywilnego przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Należy przyjąć, że wykonanie oznaczonego dzieła jest zwykle określonym procesem pracy lub twórczości o możliwym do wskazania momencie początkowym i końcowym, którego celem jest doprowadzenie do efektu (rezultatu) przyjętego przez strony w momencie zawierania umowy (szerzej zob. S. Buczkowski (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 2, s. 416–417). Umowa o dzieło stanowi zatem typowe zobowiązanie rezultatu zamierzonego przez strony.

Stosownie natomiast do treści art. 647 k.c. Przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się zaś, pomimo genetycznych podobieństw dwóch wyżej wymienionych typów umów, że umowa o roboty budowlane dotyczy większych budynków, takich jak: domy mieszkalne, domy wielomieszkaniowe, biurowce itp. oraz innych obiektów budowlanych, jak mosty, wiadukty, konstrukcje wysokościowe itp. oraz większych obiektów budowlanych (por. wyrok SN z dnia 18 maja 2007 r., I CSK 51/07, LEX nr 334975 oraz wyrok SN z dnia 26 września 2012 r., wskazujący, że: „Umowa o roboty budowlane dotyczy większych przedsięwzięć o zindywidualizowanych właściwościach fizycznych i użytkowych, którym co do zasady towarzyszy projektowanie, przy czym dokumentację projektową powinien dostarczyć inwestor, chyba że podjął się tego wykonawca i instytucjonalizowany nadzór”; II CSK 84/12, LEX nr 1232233). W tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż ocena charakteru umowy zależy nie od jej nazwy, ale od rzeczywistej treści oraz celu i zgodnego zamiaru stron. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 listopada 2010 r. (I CSK 703/09, LEX nr 724984).

Sąd stwierdził, że zawarta umowa posiada cechy pozwalające na zakwalifikowanie jej jako umowy o roboty budowlane. Kluczowa dla ustalenia powyższej okoliczności była analiza skali przedsięwzięcia. Prace dotyczyły ocieplenia całego budynku mieszkalnego, a jak wynika z opinii biegłej ocena prawidłowości wykonanych prac wymaga konieczności

odniesienia się do projektu budowlanego, co wskazuje na znaczną skalę problemu i nakazuje traktować umowę jako o roboty budowlane.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony zostało na podstawie zgromadzonych sprawy dowodów z dokumentów zeznań świadków Ł. R. (2), S. B., M. K., przesłuchania powoda i pozwanego oraz przede wszystkim na podstawie opinii biegłej T. W.. Bezsprene strony związane były umową, zatem legitymacja czynna i bierna stron procesu była niesporna. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na wykazanie, że prace wykonane przez pozwanego zostały przeprowadzone w wadliwie. Przede wszystkim zauważyć należy, że sam sposób przeprowadzenia prac to jest ocieplenie budynku wełną na klej specjalistyczny i kołki, obróbka elewacji siatką oraz wykończenie wskazanych pozwanemu przez powoda fragmentów płytką klinkierową określony został już w umowie. W aktach nie ma danych pozwalających na stwierdzenie, czy taki sposób wykonanie elewacji zewnętrznej był zgodny z projektem budowlanym. Powód nie złożył do akt projektu budowlanego. Szczegółowa analiza pism składanych przez pełnomocnika powoda nie wskazuje również na wniosek o przeprowadzenie dowodu z tego dokumentu z innych akt sprawy. W szczególności wniosku takiego nie ma w piśmie z dnia 20.10.2016 roku, gdzie wskazane zostało „Jeżeli zaś chodzi o projekt budowlany, to powód nie mógł go biegłej przedstawić, gdyż znajduje się on w aktach sprawy II C 1365/15 Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie” i biegła może się z nim zapoznać”. Powód jest przedsiębiorcą, dodatkowo jest reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika co oznacza, konieczność przyjęcia jedynie możliwego wniosku, że można oczekiwać od adwokata jednoznacznego i precyzyjnego składu wniosków dowodowych. Wniosek o dopuszczenie dokumentu z akt sprawy złożony nigdy nie został. Wysoce wątpliwe jest też stanowisko, że powód nie ma dostępu do projektu, gdyż jako projekt standardowy – zlokalizowany przez biegłą na stronie internetowej projektanta – jest on niewątpliwie również dostępny w wersji elektronicznej. Wbrew sugestiom pełnomocnika powoda w biegła nie ma możliwości zapoznawać się z dokumentami znajdującymi się w innych aktach sprawy, w szczególności w tych do których nie ma dostępu jako biegły sądowy. Biegła zarówno w opinii pisemnej, jak i w ustnej szczegółowo i bardzo przekonująco wskazała na bardzo wysokie prawdopodobieństwo odstępstwa dokonanego przez powoda od pierwotnego projektu dostępnego na stronie internetowej projektantów w zakresie docieplenia. Z opinii biegłej wynikają fundamentalne różnice między ścianą zewnętrzną zbudowaną wg założeń projektu dostępną na stronie internetowej projektanta z suporeksu ocieplonego styropianem montowanym na klej, a ścianą zbudowaną z porothermu, docieploną znacznie cięższą wełną mineralną i dodatkowo nieprzystosowaną do położenia takiego docieplenia. Biegła podkreśliła wątpliwy sposób mocowania wełny na kołki wiercone do porothermu – a więc podłoża z założenia w którym trudno jest osadzić znaczny ciężar, gdzie takie rozwiercenia w istocie powodują utratę właściwości termicznych pustaka. Taki materiał jest też znacznie cięższy od styropianu i dodatkowo został on obciążony znaczną ilością płytek klinkierowych (w założeniach projektu dostępną na stronie internetowej projektanta były to niewielkie wstawki na powierzchni ok. 10 m², a na polecenie powoda powierzchnia ta zwiększona została dziesięciokrotnie). Spowodowało to obsuwanie się wełny mineralnej, zakotwionej w pustaku ceramicznym, więc nie miała ona praktycznie czego się trzymać. To zdarzenie poparte jest raportem termowizyjnym, z którego wynikają typowe objawy obsuwania się ocieplenia, jako że mostki termiczne widoczne są w górnych częściach wykonanej elewacji. Podkreślić należy, że użyty materiał i sposób wykonania prac został bezpośrednio wskazany pozwanemu przez powoda. Również powód dostarczył pozwanemu ten materiał, co zdaniem Sądu zwalnia pozwanego z ewentualnego zarzutu niewłaściwego doboru materiałów i sposobu jego montażu. Ze złożonego do akt dziennika budowy nie wynika też, aby wykonawstwo pozwanego było w jakikolwiek sposób kwestionowane przez kierownika budowy. Biegła przekonująco wskazała, że w logicznym następstwie użytego zbyt ciężkiego materiału ociepleniowego, który nie mógł zostać prawidłowo przymocowany do ściany konstrukcyjnej, było obsuwanie się od tego ocieplenia i w konsekwencji powstawanie nierówności w płaszczyźnie pionowej. Biegła potwierdziła też stanowisko pozwanego braku warunków pogodowych do prowadzenia prac związanych ze kładzeniem płytek klinkierowych. Z przesłuchania pozwanego wynika, że powód nalegał i żądał, aby prace te były prowadzone. Zdaniem Sądu okoliczność ta jest potwierdzona dziennikiem budowy, którego wynika znaczne tempo prowadzonej na budowie pracy. Zeznania pozwanego wskazujące na nacisk ze strony powoda na położenie płytek klinkierowych wpisuje się w widoczne z dziennika budowy dążenie do, jak najszybszego zakończenia prac. Potwierdza to również świadek M. S., który wskazywał, że na budowie jednocześnie pracowały 3 lub 4 firmy. Kolejno powód nie wykazał również wadliwego ułożenia samych płytek. Z opinii biegłej wynika, że w zostały one położone w granicach normy – bardzo

przeciętnie, ale w granicach normy. Z przesłuchania pozwanego i z zeznań świadka Ł. R. (1) oraz z opinii były biegłej wynika, że powód dostarczył narożniki klinkierowe o innych wymiarach niż pozostałe płytki. Musiało to skutkować i skutkowało powstaniem nierówności fug zarówno pionowych, jak i poziomych. Zdaniem Sądu z dostępnego materiału dowodowego nie wynika, aby nierówności te były zatem efektem wadliwie przeprowadzonych prac przez pozwanego. Konkludując w zakresie wykonania prac Sąd nie znalazł podstaw do uznania, że prace przeprowadzone przez pozwanego były wykonane wadliwie. Wiele natomiast wskazuje, że wybrany przez powoda sposób docieplenia był nieodpowiedni w stosunku do projektu i sam ten sposób wygenerował kłopoty związane z obsuwaniem się ocieplenia, odejściem elewacji od pionu, problemem w samym położeniu płytek – spotęgowanym żądaniem powoda ich kładzenia niezależnie od warunków pogodowych. Nie zmieniają tych ustaleń zeznania świadków S., K. czy B., którzy krytycznie odnosili się do sposobu prowadzenia prac przez pozwanego (który też nie ukrywał braku doświadczenia przy takich pracach), ponieważ zeznania te mają wtórne znaczenie. W pierwszym rzędzie należało ustalić prawidłowość samej metody prowadzenia prac dociepleniowych wraz z użytym materiałem w stosunku do rozwiązań przyjętych w projekcie, a tego powód nie wykazał.

Brak było również podstaw do uwzględnienia żądania powoda opierając się na przepisach o ugodzie, ponieważ do takiej ugody nigdy nie doszło. Odróżnić należy, bowiem negocjacje w zakresie ugody od samego zawarcia ugody. Pozwany w przekonywujący sposób wskazał, że pierwotnie miał zamiar zawrzeć taką ugodę, poczuwał się do winy, ale na skutek przeprowadzonych rozmów z osobami zajmującymi się sprzedażą materiałów budowlanych uznał, że jednak jego winy nie ma. Powód nie przedstawił żadnych dowodów pozwalających na podważenie tej wersji. Powód w uzasadnieniu pozwu również wskazał, że pozwany na umówione spotkania w celu podpisania ugody i się nie stawił, do akt złożył nie podpisany projekt ugody, nie zaś projekt potwierdzenia ustanie zawartej ugody.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Art. 98 § 1 k.p.c. stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty te, zgodnie z treścią art. 98 § 3 k.p.c. składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego, którego wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity z 2013 roku poz. 490) na kwotę 2400 złotych, powiększone o 17 zł opłaty skarbowej.

W punkcie III nakazano zwrócić powodowi różnicę między wpłaconą a wykorzystaną zaliczką na poczet kosztów opinii biegłego – na podstawie art. 84 ust. 1 u.k.s.c. (3000 zł – ((...),35 + 157,30 zł)).

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)